

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Milady Haplové a soudkyň JUDr. Jany Kubenové a JUDr. Evy Lukotkové ve věci žalobce: **R. K.**, místem podnikání, zastoupen JUDr. Jaroslavem Tkadlecem, advokátem se sídlem nám. 3. května 1877, Otrokovice, proti žalovanému: **Státní úřad inspekce práce**, se sídlem Kolářská 451/13, Opava, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 7. 2013, č. j. 2105/1.30/13/14.3,

t a k t o :

- I. Žaloba **se z a m í t á**.
- II. Žalovaný **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 18. 7. 2013, č. j. 2105/1.30/13/14.3 bylo podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád) zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj (dále jen správní orgán prvního stupně) ze dne 4. 3. 2013, č. j. 20143/9.30/12/14.3-RZ a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno.

Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně bylo rozhodnuto o tom, že se žalobce při svém podnikání dopustil správního deliktu podle ust. § 25 odst. 1 písm. b) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o inspekci práce) tím, že neuzavřel se svou zaměstnankyní K. O., nar. ..., vykonávající závislou práci pokladní spočívající ve vybírání vstupného dne 26. 7. 2012 a se zaměstnankyní M. K., nar. ..., vykonávající závislou práci obsluha a pokladní bufetu spočívající v okénkovém prodeji

občerstvení a úklidu stolů dne 26. 7. 2012, písemně pracovněprávní vztah, čímž porušil ust. § 77 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákoník práce). Za uvedený správní delikt byla žalobci podle ust. § 25 odst. 2 písm. b) zákona o inspekci práce uložena pokuta ve výši 90.000 Kč. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu a podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, byla žalobci dále uložena povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1.000 Kč.

Ve včas podané žalobě žalobce namítal, že správní orgány se paušálně a neodůvodněně vypořádaly s ním předloženými důkazy, když tyto důkazy a jimi podložená tvrzení hodnotil žalovaný jako ryze účelové. Žalobce uvedl, že se po celou dobu řízení snažil prokázat, že neměl důvod zaměstnávat osoby bez řádného smluvního podkladu. Tvrdil, že stejné osoby zaměstnával i v předchozí sezóně a že v kontrolované sezóně měl i další zaměstnance na základě dohod konaných mimo pracovní poměr. Žalobce nepopírá, že jím předložené důkazy samy o sobě nedokládají, že předmětné dohody o provedení práce byly uzavřeny řádně, nicméně je nutné je hodnotit v celém kontextu případu. Žalobce v průběhu řízení navrhl výsledk samotných zaměstnankyň k prokázání tohoto, že u něj pracovaly na základě řádně uzavřených a písemných dohod, navrhl rovněž provedení důkazu samotnými dohodami. Namítá, že tento důkaz nebyl správními orgány proveden, resp. byl bez jakéhokoliv odůvodnění označen za účelový. Žalovaný se pak vůbec nezabýval rozporem mezi tvrzením zaměstnankyň obsaženým v záznamu o skutečnostech a listinnými důkazy předloženými ze strany žalobce. Žalobce namítá, že v řízení nebyl proveden žádný z žalobcem navržených důkazů (dohody o provedení práce, mzdové listy, výplatní lístky a svědecké výpovědi zaměstnanců), aniž by bylo zdůvodněno, z čeho je dovozena jejich účelovost. Pokud se žalovaný opírá o skutečnost, že žalobce neuplatnil námitky vůči protokolu o zjištěných nedostatcích, má žalobce za to, že jde pouze o jeden z důkazních prostředků, který nezakládá nevyvratitelnou domněnku, že skutkový stav odpovídá obsahu protokolu. Neuplatnění námitek proti protokolu nezavazuje správní orgány povinnost náležitě zjišťovat skutkový stav. Žalobce namítá, že k náležitému objasnění skutkového stavu je třeba doplnit dokazování, a to zejména o výše navržené důkazy. Skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, nemá dle názoru žalobce oporu ve spisu, resp. je s jeho obsahem v rozporu.

Žalobce nesouhlasil ani s úvahami a závěry žalovaného ohledně výše uložené pokuty. Tvrdí, že částka 90.000 Kč značně přesahuje jeho majetkové poměry a může mít pro něj zcela fatální důsledky. Dodává, že v minulosti se nedopustil žádného přestupku či deliktu, jedná se tedy o první uloženou sankci. Žalobce nepopírá, že peněžitá pokuta musí působit represivně, v daném případě se však tato represe jeví jako zcela nepřiměřená. Nepřiměřenost výše pokuty žalobce spatřuje i v tom, že jeho zisk z provozu koupaliště nikdy nečinil ani zdaleka částku rovnající se uložené pokutě. Žalobce dále poukázal na svou hlavní podnikatelskou činnost – provozování hostinské činnosti a na náklady s ní spojené. K tomu uvedl, že na provoz hostinské činnosti doléhají důsledky současného nedobrého stavu ekonomiky, kdy tržby zaznamenávají dlouhodobý pokles. Závěrem žalobce namítal, že uložená pokuta dosahuje přibližně dvou třetin jeho základu daně, což je sankce, která neodpovídá majetkovým a výdělkovým poměrům žalobce a je sankcí zjevně nepřiměřenou.

Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Pro případ, že by soud neshledal důvody pro zrušení

rozhodnutí, žalobce navrhl, aby soud s ohledem na zjevnou nepřiměřenost uloženého trestu od uloženého trestu upustil, popř. tento snížil v mezích zákonem dovolených.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že nesouhlasí s tvrzením žalobce, neboť jím navrhované důkazy byly hodnoceny v celkovém kontextu, žalovaný se jimi podrobně zabýval, nicméně usoudil, že jejich provedení by bylo nadbytečným, neboť by nezměnilo zjištěný stav. Důvody, proč žádný z důkazů nebyl proveden, jsou podrobně popsány v odůvodnění rozhodnutí správních orgánů obou stupňů. Žalovaný trvá na svém tvrzení, že žalobce v průběhu kontroly zjištěné skutečnosti nijak nerozporoval, nevyužil možnosti přezkoumání protokolu ani podání námitek, dokonce podal opatření k odstranění nedostatků, ze kterého vyplývá, že vytýkané nedostatky uznal a následně odstranil, přičemž námitky uvedené v žalobě začal žalobce vznášet až v průběhu správního řízení. Nejen z těchto důvodů žalovaný hodnotil předložené dohody za účelové a považoval výsledek dotčených zaměstnankyň za nadbytečný. Žalovaný nikdy netvrdil, že jen neuplatnění námitek znamená, že nedostatky přijal, z postupu žalobce a především v kontextu s jeho vyjádřením v opatření k odstranění nedostatků nicméně usoudil, že žalobce nepřímou zjištěné nedostatky akceptoval. Žalovaný nesouhlasí s tvrzením, že nebyl náležitě zjištěn skutkový stav. Z výpovědí zaměstnankyň do záznamu, z protokolu o výsledku kontroly i z důkazů provedených při jednání jednoznačně vyplývá, že dohody o provedení práce s uvedenými zaměstnankyněmi nebyly v den kontroly podepsány. Žalovaný považuje za nepravděpodobné, že by si tak významnou skutečnost, jakou je uzavření pracovněprávního vztahu písemně, nepamatovaly. Žalovaný je přesvědčen, že skutkový stav byl zjištěn v dostatečném rozsahu a v souladu se zákonem tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. Žalovaný nepochybně skutečnosti tvrzené žalobcem ohledně jeho podnikatelské činnosti a dodává, že k osobním a majetkovým poměrům bylo při stanovování a přezkoumávání uložené sankce přihlédnuto. Přesto má žalovaný za to, že výše pokuty by měla být natolik dostatečná, aby byla schopna plnit preventivní a represivní funkci. Pokutu uloženou při spodní hranici sazby, kterou zákon umožňuje, považuje žalovaný vzhledem k závažnosti správního deliktu za přiměřenou, a to i s přihlédnutím k majetkovým poměrům žalobce. Pokud by výše pokuty měla být stanovována pouze v kontextu s výsledky hospodaření, mohlo by dojít k absurdní situaci, kdy podnikatelské subjekty dlouhodobě vykazující hospodářskou ztrátu ve svém podnikání by se mohly beztrestně dopouštět porušování předpisů, protože jakákoliv výše pokuty by byla v takovém případě likvidační.

Žalovaný s ohledem na uvedené skutečnosti navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), jde o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s. ř. s.).

V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal Krajský soud v Brně napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházející jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

Podle ust. § 77 odst. 1 zákoníku práce musí být dohoda o provedení práce a dohoda o pracovní činnosti uzavřena písemně; jedno vyhotovení této dohody zaměstnavatel vydá zaměstnanci.

Správního deliktu na úseku pracovního poměru nebo dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr podle ust. § 25 odst. 1 písm. b) zákona o inspekci práce se právnická osoba dopustí tím, že neuzavře písemně pracovní smlouvu, dohodu o provedení práce nebo dohodu o pracovní činnosti.

Podstatnou část žalobní argumentace staví žalobce na tom, že zjištěný skutkový stav nemá oporu ve spisu, a že k náležitému objasnění skutkového stavu je třeba doplnit dokazování o navržené důkazy. K tomu soud uvádí, že stejně jako žalovaný má za to, že stav věci byl v souladu s ust. § 3 správního řádu zjištěn tak, že o něm nejsou důvodné pochybnosti.

Z výpovědi zaměstnankyně K. O. provedené v průběhu kontroly (která byla zaznamenána do Záznamu o skutečnostech zjištěných při kontrole fyzických osob, a jejíž pravdivost stvrdila zaměstnankyně svým podpisem), z kopií dohod o provedení práce založených v kontrolním spise i z protokolu o výsledku kontroly jednoznačně vyplývá, že dohody o provedení práce uzavřené s K. O. a s M. K. nebyly v den kontroly podepsány. Není pravdou, že správní orgány postavily své závěry o spáchání správního deliktu pouze na tvrzení jedné ze zaměstnankyň, aniž by se odmítly zabývat žalobcem předloženými důkazy. Z napadeného rozhodnutí je zjevné, že správní orgán vycházel nejen ze záznamu o skutečnostech sepsaného s paní O., ale rovněž z protokolu o kontrole, zprávy o zahájení kontroly a ze zprávy účastníka řízení k odstranění nedostatků. Ze všech těchto důkazů vyplývá, že žalobce v průběhu kontroly nijak nezpochybňoval vytýkané pochybení (skutečnost, že v den kontroly nebyly předmětné dohody o provedení práce podepsány), podepsal (v zastoupení svým zaměstnancem) záznam o zahájení kontroly i protokol o kontrole a rovněž nepodal žádost o přezkoumání protokolu. Ve zprávě k odstranění nedostatků naopak výslovně uvedl, že „inspektorům Oblastního inspektorátu práce vykonávajícím kontrolu byly předloženy Dohody o provedení práce K. O. a M. K.s konstatováním nesplnění povinnosti dle ust. § 77 odst. 1 zákoníku práce“, nebo že „zjištěné nedostatky administrativního charakteru byly odstraněny ihned na místě v průběhu konání kontroly“. Z tohoto vyjádření nepochybně vyplývá, že žalobce vytýkaná pochybení uznal a konstatoval jejich následné odstranění.

Pokud žalobce tvrdí, že obě zaměstnankyně pro něj pracovaly i v předchozí sezóně či že za všechny zaměstnance plnil veškeré odvodové povinnosti, tyto skutečnosti nemohou nijak prokázat, zda v okamžiku kontroly byly či nebyly podepsány dohody o provedení práce s konkrétními zaměstnankyněmi. Co se týče navrhovaných důkazů, soud má za to, že se žalovaný s těmito důkazními návrhy dostatečným způsobem vypořádal v napadeném rozhodnutí, když uvedl, že tyto nebyly provedeny buď z důvodu nemožnosti prokázat, že dohody o provedení práce byly v okamžiku kontroly podepsány (především mzdové listy, výplatní pásky), nebo že byly pro zjištění skutkového stavu nadbytečné. Nelze tedy souhlasit s tím, že žalovaný navržené důkazy paušálně odmítl bez náležitého odůvodnění. Jelikož žalobce od okamžiku zahájení řízení nečinil jakkoli sporným, že se vytýkaného pochybení dopustil, jeví se i soudu jeho argumentace, kterou začal vznášet až v průběhu správního řízení, včetně navrhovaných důkazů, toliko jako účelová a motivovaná snaha se vyhnout postihu za protiprávní jednání. Soud se ztotožnil se závěrem, že v řízení nebylo nutné provádět navrhované výslechy obou zaměstnankyň, jelikož skutečnost, že předmětné dohody byly podepsány až následně, byla jednoznačně prokázána na základě již provedených shora

jmenovaných důkazů, mezi nimiž neexistoval žádný rozpor. Jako krajně nepravděpodobné se jeví tvrzení žalobce, že by si zaměstnankyně v případě dřívějšího podpisu dohody o provedení práce na toto v průběhu kontroly nevzpomněla a naopak výslovně tvrdila, že dohodu podepisovala v den kontroly. Rovněž dohody o provedení práce předložené až následně po provedené kontrole nemohly být způsobilé prokázat, v jakém okamžiku byly skutečně podepsány. Soud nezpochybňuje tvrzení žalobce, že skutečnost, že neuplatnil vůči protokolu o kontrole námitky, nezavazuje správní orgán povinnost náležitě zjistit skutkový stav. Lze však konstatovat, že nepodáním námitek proti protokolu ve spojení s jeho vlastním vyjádřením uvedeným v opatření k odstranění nedostatků, žalobce de facto zjištěné nedostatky akceptoval. Žalovanému tedy nelze klást jakkoli k tíži, že kromě ostatních skutečností přihlédl rovněž k nepodání námitek proti protokolu.

Soud se neztotožnil ani s námitkou žalobce, že sankce uložená za spáchaný správní delikt byla zcela zjevně nepřiměřená. Podle názoru soudu správní orgány obou stupňů postupovaly v souladu se zákonem, pokud zhodnotily závažnost správního deliktu, způsob jeho spáchání i osobní a majetkové poměry žalobce. Pokud žalobce namítá, že kontrola se týkala provozu koupaliště, přičemž zisk z této činnosti nečinil v žádném roce částku rovnající se uložené pokutě, soud konstatuje, že při ukládání výše pokuty je nutno zhodnotit celkové poměry účastníka řízení a není možné tyto izolovat pouze ve vztahu k jednomu konkrétnímu provozu. K tvrzeným skutečnostem týkajícím se hlavní podnikatelské činnosti žalobce správní orgány přihlédly, vzaly v úvahu, že se jedná o zaměstnavatele zaměstnávajícího 10-19 zaměstnanců a dospěly k závěru, že pokuta ve výši 90.000 Kč se jeví jako přiměřená všem okolnostem případu. S tímto závěrem se soud ztotožnil. Uložená pokuta se pohybuje téměř na spodní hranici zákonné sazby (0,9 % z maximální sazby 10.000.000 Kč), současně je však způsobilá naplnit svou preventivní a represivní funkci. Finanční postih musí být znatelný v majetkové sféře účastníka řízení, tedy nesmí být pro něj zanedbatelný, a to ani v případě, že se jedná o první uloženou sankci. Ztotožnit se lze rovněž s názorem, že pokuta nemůže být ukládána pouze s ohledem na výsledky finančního hospodaření účastníka řízení, protože v tom případě by došlo k absurdní situaci, že špatně hospodařícím subjektům by nebylo možné ukládat žádnou pokutu, neboť jakákoliv výše pokuty by byla likvidační. Tvrzení, že „částka 90.000 Kč značně přesahuje jeho majetkové poměry a může mít pro něj fatální důsledky“, žalobce nijak konkrétně neprokázal, z jím uvedených měsíčních výdajových položek za nájem či služby spojené s jeho podnikatelskou činností má soud naopak za to, že částku v řádu deseti tisíců nelze považovat za zjevně nepřiměřenou.

Na základě shora uvedeného právního posouzení žalobních námitek dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li

stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 31. srpna 2015

JUDr. Milada Haplová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Karolina Marešová